

StatoilHydro ASA

4035 Stavanger

Attn. Randi Breistein

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009

Vår ref.: 2007/1047 405.14

Deres ref.: AU EP ONS MAS 000466

Saksbehandler: Sigrun Øen, telefon: 22 57 37 69

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Huldra/Veslefrikk – StatoilHydro ASA

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. StatoilHydro ASA, Huldra/Veslefrikk har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 226 494 tonn CO₂.

StatoilHydro Huldra/Veslefrikk har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktig utslipp i 2008 og skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte frister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 13. mars 2008, med senere endringer, tilbakemelding på redegjørelse om kvotepliktig utslipp datert 30. januar 2009, utslippsrapport innlevert 27. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro ASA, Huldra/Veslefrikk (senere omtalt som Huldra/Veslefrikk) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27. februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Huldra/Veslefrikk er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 13. mars 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnummer	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Brenngass	Veslefrikk
2	Fakkelgass LP	Lavtrykksfakkel Veslefrikk
3	Fakkelgass HP	Høytrykksfakkel Veslefrikk
4	Diesel	Veslefrikk
5	Brenngass	Huldra
6	Diesel	Huldra

Huldra/Veslefrikk har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Huldra/Veslefrikk har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass Veslefrikk	47 280 957 Sm ³	1,5 %	0,90 %
2	Fakkelgass LP	5 709 521 Sm ³	7,5 %	5,0 %
3	Fakkelgass HP	0	7,5 %	5,0 %
4	Diesel Veslefrikk	7 377 tonn	1,5 %	1,2 %
5	Brenngass Huldra	22 923 651 Sm ³	1,5 %	1,14 %
6	Diesel Veslefrikk	1 827 tonn	1,5 %	0,5 %

Brenngass (kildestrøm 1 og 5)

Usikkerhetsberegningene for brenngass er gjennomført av StatoilHydro. Usikkerheten er rapportert til henholdsvis 0,90 % for kildestrøm 1 brenngass Veslefrikk og 1,14 % for kildestrøm 5 brenngass Huldra.

StatoilHydro benytter på Veslefrikk måleblende for måling av aktivitetsdata for brenngassen. Målestasjonen består av måleblende uten online måling av tetthet. StatoilHydro skriver i rapporten at usikkerheten i årlige aktivitetsdata vil være påvirket av usikkerheten til årlig gjennomsnittlig molvekt og kompressibilitet, og at dette også er tatt hensyn til i usikkerhetsberegningene. Dette er dekkende for usikkerheten i bestemmelse av årlig gjennomsnittlig molekylvekt og dermed også tetthet, men dekker ikke usikkerhet i forhold til hvordan variasjon i tettheten påvirker måleresultatet for selve måleblenden. Ved måling av volumstrømmer ved bruk av måleblende forutsettes det at tettheten på mediet er kjent. Helst burde måleblenden vært utstyrt med tetthetsmåler for kontinuerlig korrigering for variasjon i tettheten.

Usikkerhetsberegningene som er utført av StatoilHydro har noen klare svakheter. Det er bl.a. benyttet maksimale tillatte usikkerheter for eksempelvis trykk og temperatur, hentet fra Oljedirektoratets forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften). For å få korrekte data må nyeste kalibreringsbevis for målerne på Veslefrikk og Huldra benyttes. Det kan synes som om rapportert usikkerhet ikke nødvendigvis representerer de reelle usikkerhetene i disse parametrene på Veslefrikk og Huldra. Det kan også synes som om usikkerheten ikke er kombinert i henhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). I tillegg til usikkerhet i bl.a. trykk, temperatur og tetthetskorrigering (herunder analyse- og prøvetakingsfrekvens av brenngass), bidrar vedlikeholds- og kalibreringsrutiner, målernes plassering, strømningsforhold, slitasje etc. til den totale usikkerheten.

SFT finner av disse grunner ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende, og anser innsendt dokumentasjon av usikkerhet for ikke å være tilstrekkelig som grunnlag for vurdering av om Veslefrikk og Huldra oppfyller klimavoteforskriftens krav til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 5.

Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. SFT pålegger derfor virksomheten å få utført usikkerhetsberegning for aktivitetsdataene i 2008 for kildestrøm 1 og 5 av tredjepart innen 1. september 2009.

SFT viser til beregningsprogrammet som Norsk forening for olje- og gassmåling (NFOG) har utarbeidet for bestemmelse av usikkerhet i aktivitetsdata i forbindelse med overholdelse av krav i Forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og for beregning av CO₂-avgift, og som gjerne kan vurderes benyttet som utgangspunkt for oppdatering av usikkerhetsanalysen.

Fakkeltgass

Utslipp fra kildestrøm 2 og 3 er rapportert felles, dvs. som ett utslippstall. Dette er et avvik fra virksomhetens tillatelse til kvotepliktig utslipp. StatoilHydro opplyser at CO₂-utslippet beregnes med bakgrunn i summen av aktivitetsdata, og at utslippsfaktoren er identisk for både HP- og LP-fakkelt, slik at CO₂-utslippet blir riktig selv om det rapporteres felles for HP- og LP-fakkelt. SFT aksepterer at StatoilHydro har slått sammen kildestrøm 2 og 3 i beregning av utslipp fra fakkelt i 2008. I 2009 skal bedriften imidlertid ha bedriftsspesifikk faktor for de to kildestrømmene og kildestrømmene må beregnes og rapporteres hver for seg.

For kildestrøm 2 og 3 fakkeltgass har StatoilHydro ikke dokumentert usikkerhetsberegninger, men rapportert om fem prosent usikkerhet. De har vist til måleforskriften som krever at usikkerheten i aktivitetsdata for fakkeltgass maksimalt kan være fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 %. Henvvisning til forskriftskrav er imidlertid ingen dokumentasjon av reell usikkerhet. Manglende dokumentasjon av usikkerhetsberegningene er et avvik i henhold til tillatelsen og kvoteforskriften § 2-5 d). Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for fakkeltgass innen 1. juni 2009. Siden StatoilHydro har valgt å rapportere de to kildestrømmene som én kildestrøm, må de kombinere usikkerheten i de to kildestrømmene i sin beregning og dokumentasjon.

Diesel

Måleutstyr for bestemmelse av mengden diesel er foreløpig ikke beskrevet i programmet for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. I brev fra SFT datert 11. desember 2008 har Huldra/Veslefrikk fått krav om å beskrive målesystemet som skal benyttes til måling av diesel med frist 1. juni 2009. De rapporterte usikkerhetene i aktivitetsdata for diesel ligger innenfor kravet til usikkerhet gitt i tillatelsen for Veslefrikk/Huldra.

SFT har ingen kommentarer til usikkerhetsberegningene for diesel.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 3, 4 og 6 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 (brenngass Veslefrikk) og kildestrøm 5 (brenngass Huldra) kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro fikk anledning til å benytte gjennomsnittlig gass-sammensetning fra online GC fra eksportgassen for bestemmelse av månedlig utslippsfaktorer for kildestrøm 1 og 5 i tillatelsen datert 13. mars 2008, men skulle beregne korrelasjonsfaktor mellom brenngass og eksportgass for disse to kildestrømmene. En korrelasjon mellom eksportgass og brenngass er beregnet og sendt SFT 30. januar 2009. Konklusjonen fra denne dokumentasjonen er at det er for høy usikkerhet i korrelasjonen, og at sammensetningen fra eksportgassen ikke kan brukes for bestemmelse av utslippsfaktorene for brenngassene. StatoilHydro har derfor ved kvoterapporteringen 2008 tatt 14 prøver fra brenngassen på Veslefrikk og 12 prøver av brenngassen fra Huldra

og beregnet utslippsfaktorene basert på disse prøvene av brenngassene. StatoilHydros metode for bestemmelse av utslippsfaktor i kildestrøm 1 og 5 er ikke i henhold til tillatelsen. SFT er imidlertid enig i StatoilHydros vurdering om at måleresultater fra brenngassen i hhv. kildestrøm 1 og 5 gir en riktigere utslippsfaktor enn måleresultater fra eksportgassen, og aksepterer derfor StatoilHydros tilnærming.

De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor.

Kildestrømnummer	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass Veslefrikk	0,002649 tonn CO ₂ / Sm ³	14	0,9 %
5	Brenngass Huldra	0,002215 tonn CO ₂ / Sm ³	12	0,5 %

Bedriften har lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor på 1 ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1 og 5.

Usikkerheten i utslippsfaktorene for kildestrøm 1 og 5 viser at Huldra så vidt tilfredsstillende kravet i klimavoteforskriften, mens Veslefrikk ikke klarer kravet med en usikkerhet i utslippsfaktoren på 0,9 %.

StatoilHydro skriver i vedlegg 7.1 i utslippsrapporten at de vil komme med en søknad om å endre metoden for bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 Veslefrikk. SFT setter en frist til 1. juni 2009 for denne søknaden og ber i tillegg om nødvendig og hensiktsmessig prøvefrekvens for kildestrøm 1 for å klare usikkerhetskravet i utslippsfaktor.

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet for 2008 har StatoilHydro *ikke* benyttet en vektet årlig utslippsfaktor, men isteden benyttet en aritmetisk snittverdi av beregnede utslippsfaktorer for brenngass og multiplisert denne med årlig mengde aktivitetsdata. Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 13. mars 2008, jf. klimavoteforskriften vedlegg 3D. SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i flere av feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er en felles tilnærming for selskapet. StatoilHydro opplyser at selskapet for 2009 planlegger å beregne midlere utslippsfaktorer pr. måned som vil bli brukt på tilhørende månedlige aktivitetsdata. SFT er derfor overrasket over at StatoilHydro for 2008 ikke beregnet årlig utslipp basert på vektet utslippsfaktor når bedriften åpenbart skjønnte at feil tilnærming var valgt. SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

Årlig kontroll av online GC

SFT har mottatt innsendt dokumentasjon på årlig kontroll av GC, men er usikker på om dokumentasjonen er tilfredsstillende i henhold til krav i klimavoteforskriften vedlegg 3C.

Siden målemetoden vil bli endret og online GC på eksportgassen sannsynligvis ikke vil være en del av måleprogrammet, vil dette punktet ikke lenger være like aktuelt.

Kvotepliktig utslipp

Veslefrikk/Huldra har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass Veslefrikk	47 280 957 Sm ³	0,002649 tonn CO ₂ / Sm ³	125 247,26
2	Fakkelgass LP	5 709 521 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ / Sm ³	21 296,51
3	Fakkelgass HP	0	0,003730 tonn CO ₂ / Sm ³	0
4	Diesel Veslefrikk	7 377 tonn	3,17 tonn CO ₂ / tonn	23 384,14
5	Brenngass Huldra	22 923 651 Sm ³	0,002215 tonn CO ₂ / Sm ³	50 775,89
6	Diesel Veslefrikk	1 827 tonn	3,17 tonn CO ₂ / tonn	5 790,48
Totalt kvotepliktige utslipp				226 494,27 tonn CO₂

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 226 494 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister. Pålegg om gjennomføring av usikkerhetsberegninger ved hjelp av tredjepart og nye redegjørelser er hjemlet i forurensingsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Huldra/Veslefrikk innebærer dette at 226 494 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte kvotepliktige utslippstall i

kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Huldra/Veslefrikk rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro har hatt følgende avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp og klimakvoteforskriften i 2008:

- Usikkerheten i aktivitetsdata for fakklegass (kildestrøm 2 og 3) er ikke dokumentert
- Det er rapportert felles utslippstall for fakklegass (kildestrøm 2 og 3)
- Det er ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 og 5 brenngass Veslefrikk og Huldra
- For høy usikkerhet i utslippsfaktor for kildestrøm 1 brenngass Veslefrikk

StatoilHydro skal oversende SFT følgende informasjon innen fastsatte tidsfrister:

Innen 1. mai 2009:

- Redegjørelse mht. bakgrunnen for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall for brenngass (kildestrøm 1 og 5), og bekreftelse på at det er etablert rutiner som sikrer at det f.o.m. 2009, vil bli benyttet vektete utslippsfaktorer ved rapportering av det årlige kvotepliktige utslippet.

Innen 1. juni 2009:

- Usikkerhetsberegninger som dokumenterer usikkerheten i aktivitetsdata for fakkeltgass (kildestrøm 2 og 3)
- Redegjøre for målesystemene for forbruk av diesel
- Søknad om å endre metode for bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 Veslefrikk og prøvetakingsfrekvens

Innen 1. september 2009

- Gjennomføring av usikkerhetsberegninger i aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 5 utført av uavhengig tredjepart

Veslefrikk/Huldra ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Sigrun Øen
saksbehandler

*Kopi: Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger*